

SIA „AKELOTE IR KO”
Reģ.Nr. 40003698838
Volgundes ielā 32-113
Rīgā, LV-1046

Lēmums
par preču un pakalpojumu atbilstību normatīvo aktu prasībām

2007.gada 9.augustā

Nr.1 pap

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk - PTAC) 2007.gada 30.maijā, veicot pārbaudi SIA „Maxima Latvija” veikalā „Maxima XXX” A.Deglava ielā 67, Rīgā un saskaņā ar 2006.gada 1.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 632 „Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” (turpmāk – PTAC nolikums) 6.6.apakšpunktu un 2005.gada 1.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 96 „Kārtība, kādā tirgus uzraudzības iestādes pieprasa un saņem paraugus, kā arī rīkojas ar tiem pēc laboratoriskās vai cita veida ekspertīzes” izņēma datorspēles: „VJETKONG 2”, „DOM 2”, „BOEC SOBR”, „SPECNAZ 121” (turpmāk – *Spēles*) un nodeva Datorspēļu marķēšanas un klasifikācijas ekspertu komisijai, lai izvērtētu datorspēļu atbilstību 2006.gada 6.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.452 „Datorspēļu izplatīšanas noteikumi” (turpmāk - *Noteikumi*) prasībām.

Pārbaudes laikā tika konstatēts, ka *Spēļu* marķējumā ir norādīts, ka datorspēles ražotas Krievijā, ražotājuzņēmums „1C”, izplatītājs SIA „AKELOTE IR KO”, Volgundes ielā 42-113, Rīga.

[1] Saskaņā ar pārbaudes laikā sastādītu aktu Nr. E03-RIG-685 uz datorspēles „VJETKONG 2” (turpmāk – *Spēle 1*) iepakojuma ir norādīts datorspēles nosaukums, datorspēles ražotāja nosaukums – „1C”, Krievija, veids, ražošanas gads – 2006.gada 10.novembrī, izplatītājs – SIA „AKELOTE IR KO”, īss datorspēles izklāsts ar brīdinājumu „Datorspēle var izraisīt atkarību. Ja radusies atkarība vai citi veselības traucējumi, lūdziet padomu ģimenes ārstam!!!”. *Spēlei 1* ir norādīts vecuma ierobežojums - 16+ ar brīdinājuma zīmi, ka datorspēlē ir vardarbība.

Vizuāli izvērtējot *Spēli 1* tā liecina par vecuma grupas norādīšanas (16+) neatbilstību, jo uz iepakojuma redzams cilvēks maskā ar ieroci. *Spēles 1* anotācija ir krievu valodā un liecina par cilvēku ievainojumu, sāpēm, asinīm, līdz ar to neatbilst *Noteikumu* Datorspēļu klasifikācijas tabulas 6.punta prasībām. *Spēles 1* paraugs izņemts atbilstības novērtēšanai.

[2] Saskaņā ar pārbaudes laikā sastādītu aktu Nr. E03-RIG-686 uz datorspēles „DOM 2” (turpmāk – *Spēle 2*) iepakojuma ir norādīts datorspēles nosaukums, datorspēles ražotāja nosaukums – „1C”, Krievija, veids, ražošanas gads – 2006.gada 21.novembrī, izplatītājs – SIA „AKELOTE IR KO”, īss datorspēles izklāsts – simulācijas datorspēle, ar kuras palīdzību datora lietotājs imitē kādu tehnisko līdzekli. *Spēlei 2* ir uzlikts brīdinājums – „Datorspēle var izraisīt atkarību. Ja radusies atkarība vai citi veselības traucējumi, lūdziet padomu ģimenes ārstam!!!”. *Spēlei 2* ir norādīts vecuma ierobežojums - 16+.

Vizuāli izvērtējot *Spēles 2* anotāciju, kas ir krievu valodā ir secināms par vecuma grupas norādīšanas (16+) neatbilstību vecuma klasifikācijai, kā arī marķējumā nav ietveramās brīdinājuma zīmes. *Spēles 2* neatbilst *Noteikumu* Datorspēļu klasifikācijas tabulas 6.punta prasībām. *Spēles 2* paraugs izņemts atbilstības novērtēšanai.

[3] Saskaņā ar pārbaudes laikā sastādītu aktu Nr. E03-RIG-688 uz datorspēles „BOEC SOBR” (turpmāk – *Spēle 3*) iepakojuma ir norādīts datorspēles nosaukums, datorspēles ražotāja nosaukums – „1C”, Krievija, veids, ražošanas gads – 2006.gads, izplatītājs – SIA „AKELOTE IR KO”, ar norādi, ka *Spēle 3* attīsta darba lietotāja ātrumu, refleksus un reakciju. *Spēlei 3* uzlikts brīdinājums „Datorspēle var izraisīt atkarību. Ja radusies atkarība vai citi veselības traucējumi, lūdziet padomu ģimenes ārstam!!!”. *Spēlei 3* ir norādīts vecuma ierobežojums - 12+ ar brīdinājuma zīmi, ka datorspēlē ir vardarbība.

Vizuāli izvērtējot *Spēli 3* tā liecina par vecuma grupas norādīšanas (12+) neatbilstību, jo uz iepakojuma redzams cilvēks maskā ar ieroci. *Spēles 3* anotācija ir krievu valodā un liecina par cilvēku ievainojumu, sāpēm, asinīm un ka tajā nav vēsturiskas kaujas, sporta spēles utt., līdz ar to netiek ievērotas *Noteikumu* Datorspēļu klasifikācijas tabulas 6.punta prasības. *Spēles 3* paraugs izņemts atbilstības novērtēšanai.

[4] Saskaņā ar pārbaudes laikā sastādītu aktu Nr. E03-RIG-689 uz datorspēles „SPECNAZ 121” (turpmāk – *Spēle 4*) iepakojuma ir norādīts datorspēles nosaukums, datorspēles ražotāja nosaukums – „1C”, Krievija, izplatītājs – SIA „AKELOTE IR KO”. *Spēlei 4* ir uzlikts brīdinājums – „Datorspēle var izraisīt atkarību. Ja radusies atkarība vai citi veselības traucējumi, lūdziet padomu ģimenes ārstam!!!”. *Spēlei 4* ir norādīts vecuma ierobežojums - 16+ ar brīdinājuma zīmi, ka spēlē ir vardarbība.

Vizuāli izvērtējot *Spēli 4* ir secināms par vecuma grupas norādīšanas (16+) neatbilstību vecuma klasifikācijai, jo uz iepakojuma ir redzams cilvēks ar ieroci. *Spēles 4* anotācija, kas ir krievu valodā liecina par cilvēku iznīcināšanu un 9 ieroču veidu pielietošanu, u.c. vardarbība, kas nav vēsturiskas kaujas, sporta spēles utt. Tādējādi netiek ievērotas *Noteikumu* Datorspēļu klasifikācijas tabulas 6.punta prasības. *Spēles 4* paraugs izņemts atbilstības novērtēšanai.

[5] 2007.gada 28.jūnijā notika Datorspēļu marķēšanas un klasifikācijas ekspertu komisijas sēde un tika sastādīts protokols Nr.2 (turpmāk - *Protokols*).

Protokolā ir norādīts, ka no *PTAC* ir saņemtas četras iepakotas un noplombētas spēles – *Spēle 1*, *Spēle 2*, *Spēle 3*, *Spēle 4*. Izvērtējot saņemto *Spēļu* atbilstību marķējumam un klasifikācijai, komisija norāda:

1. *Spēle 1*:

- 1.1. datorspēle ir marķēta ar brīdinājuma zīmēm, kas norāda, ka datorspēlē ir vardarbība un tajā ir lietoti necenzēti vārdi;
- 1.2. datorspēle atkarībā no vecuma ierobežojuma datorspēles lietotājiem klasificēta kā 16+;
- 1.3. datorspēles veids ir rīcības spēle.

Komisijas locekļiem neizdevās ievadīt spēli datorā, jo spēles sistēmas prasības neatbilst izmantojamā datorā esošam, līdz ar to komisija izvērtē datorspēles marķējuma un klasifikācijas atbilstību, pamatojoties uz *Spēles 1* uzrakstīto anotāciju, kā arī no interneta saņemto informāciju par spēli un izdrukātajiem spēles attēliem.

Izvērtējot *Spēles 1* marķējuma un klasifikācijas atbilstību tās saturam, komisija vienbalsīgi nolēmj, ka *Spēles 1* marķējums daļēji neatbilst *Noteikumu* 6.punktam 2.pielikumam, jo uzlīmes, kas norāda, ka spēlē ir vardarbība un lietoti necenzēti vārdi, ir melnbaltas.

Datorspēles klasifikācija atkarībā no vecuma ierobežojumiem datorspēles lietotājiem neatbilst *Noteikumu* 1.pielikumam un klasificējama kā +18, jo izlasot *Spēles 1* anotāciju, ir secināms, ka spēlē ir detalizētas norādes par ieroču izmantošanu, lietotājs var izvēlēties sev jebkuru šaujamo no M16 līdz M60, kā arī „Kalašnikovu”, tas nav saistīts ar vēsturiskajām kaujām, sporta spēlēm, fantastikai vai divkaujām, kā arī ir attēlotas detaļas (asinis, ievainojumi un sāpes).

2. *Spēle 2:*

- 2.1. datorspēles marķējums ir aizlīmēts ar citu tukšu uzlīmi, kas atrodas uz veikala aizsarga vāka, ņemot veikala aizsarg vāku ir redzams, ka datorspēle nav marķēta ar brīdinājuma zīmēm;
- 2.2. datorspēle atkarībā no vecuma ierobežojumiem datorspēles lietotājiem klasificēta kā 16+;
- 2.3. datorspēles veids ir simulācijas spēle.

Izvērtējot *Spēles 2* marķējuma un klasifikācijas atbilstību tās saturam, komisija vienbalsīgi nolemj, ka *Spēles 2* marķējums neatbilst *Noteikumu 2.* pielikumam, jo datorspēlē ir seksuālās ainas, bet uz spēles nav atbilstošās brīdinājuma zīmes.

Spēles 2 klasifikācija atbilst tajā norādītajam +16. Datorspēles veids neatbilst *Noteikumu 4.* punktam, jo atbilstoši *Noteikumu 4.3.* apakšpunktam simulācijas spēle ir spēle, ar kuras palīdzību datora lietotājs imitē kāda tehniska līdzekļa (piemēram, automašīnas, lidaparāta) vadīšanu. *Spēlē 2* datora lietotājs neimitē tehniska līdzekļa vadīšanu, bet personāži spēlē pārvietojās atbilstoši spēles scenārijam un, izmantojot dažādus priekšmetus un sazinoties ar citiem personāžiem, risina loģiskus uzdevumus, līdz ar to tā ir piedzīvojumu spēle.

3. *Spēle 3:*

- 3.1. datorspēle ir marķēta ar brīdinājuma zīmi, kas norāda, ka *Spēlē 3* ir vardarbība;
- 3.2. datorspēle atkarībā no vecuma ierobežojumiem datorspēles lietotājiem klasificēta kā 12+;
- 3.3. datorspēles veids ir rīcības spēle.

Komisijas locekļiem neizdevās ievadīt spēli datorā, jo spēles sistēmas prasības neatbilst izmantojamā datorā esošam, līdz ar to komisija izvērtē datorspēles marķējuma un klasifikācijas atbilstību, pamatojoties uz *Spēles 3* uzrakstīto anotāciju, kā arī no interneta saņemto informāciju par spēli un izdrukātajiem spēles attēliem.

Izvērtējot *Spēles 3* marķējuma un klasifikācijas atbilstību tās saturam, komisija vienbalsīgi nolemj, ka *Spēles 3* marķējums daļēji neatbilst *Noteikumu 6.* punktam un 2. pielikumam, jo uzlīme, kas norāda, ka spēlē ir vardarbība ir melnbalta.

Spēles 3 klasifikācija atkarībā no vecuma ierobežojumiem datorspēles lietotājiem neatbilst *Noteikumu 1.* pielikumam (Datorspēļu klasifikācijas tabula) un ir klasificējama kā 18+, jo izlasot *Spēles 3* anotāciju ir secināms, ka spēlē ir detalizētas norādes par ieroču izmantošanu un tas nav saistīts ar vēsturiskajām kaujām, sporta spēlēm, fantastikai vai divkaujām.

4. *Spēle 4:*

- 4.1. datorspēle ir marķēta ar brīdinājuma zīmi, kas norāda, ka datorspēlē ir vardarbība;
- 4.2. datorspēle atkarībā no vecuma ierobežojumiem datorspēles lietotājiem klasificēta kā 16+;
- 4.3. datorspēles veids ir rīcības spēle.

Izvērtējot *Spēles 4* marķējuma un klasifikācijas atbilstību tās saturam, komisija vienbalsīgi nolemj, ka *Spēles 4* marķējums daļēji neatbilst *Noteikumu 6.* punktam un 2. pielikumam, jo uzlīme, kas norāda, ka spēlē ir vardarbība ir melnbalta.

Spēles 4 klasifikācija atkarībā no vecuma ierobežojumiem datorspēles lietotājiem neatbilst *Noteikumu 1.* pielikumam (Datorspēļu klasifikācijas tabula) un ir klasificējama kā 18+, jo spēlē ir sastopamas epizodes, kurās attēlotas asinis, kā arī ir norādes uz ieroču izmantošanu un tas nav saistīts ar vēsturiskajām kaujām, sporta spēlēm, fantastikai vai divkaujām.

[5] No lietas apstākļiem un SIA „AKELOTE IR KO” paskaidrojumu vēstulēs apliecinātā izriet, ka SIA „AKELOTE IR KO” *Spēles* ieveda no Lietuvas un ir *Spēļu* pārdevējs saskaņā ar *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk - *PTAL*) 1.panta 5.puntu.

[6] *PTAC* 2007.gada 9.jūlijā pieprasīja un 2007.gada 30.jūlijā saņēma SIA „AKELOTE IR KO” paskaidrojuma vēstuli Nr.11, kurā ir norādīts, ka SIA „AKELOTE IR KO” uzskata par nepamatotu komisijas sniegto atzinumu par to, ka *Spēles 1*, *Spēles 3* un *Spēles 4* marķējums daļēji neatbilst *Noteikumu 2.pielikumam*, jo *Noteikumu* punktos nav ietverta norāde, ka datorspēļu marķējuma brīdinājuma zīmes nevar būt melnbaltas. SIA „AKELOTE IR KO” lūdz *PTAC* precizēt likumdošanas normas, kas tika piemērotas, izvērtējot *Spēļu* marķējuma neatbilstību.

Attiecībā par *Spēles 1*, *Spēles 3* un *Spēles 4* klasifikācijas neatbilstību sakarā no vecuma ierobežojumiem SIA „AKELOTE IR KO” informē, ka tuvākajā laikā apņemas šo neatbilstību novērst. *Spēlei 2* konstatētās neatbilstības, proti, datorspēlē ir seksuālās ainas, bet uz spēles nav atbilstošās brīdinājuma zīmes, kā arī datorspēle ir piedzīvojumu spēle, nevis simulācijas spēle, SIA „AKELOTE IR KO” tuvākajā laikā apņemas novērst.

[7] *PTAL* 20.panta pirmā daļa nosaka, ka marķējumā sniegtajai informācijai jābūt labi redzamai un saprotamai, tai objektīvi jāatspoguļo preces drošums vai nekaitīgums un kvalitāte. Marķējumā sniegtā informācija nedrīkst piedēvēt precei īpašības, kādas tai nepiemīt, kā arī maldināt pircēju, ka precei piemīt kādas specifiskas īpašības, ja tādas īpašības piemīt visām attiecīgā veida precēm. Saskaņā ar *PTAL* 17.panta pirmo daļu pārdevēja pienākums ir iepazīstināt patērētāju ar patiesu un pilnīgu informāciju par piedāvātās preces kvalitāti, drošumu, cenu, lietošanas noteikumiem, ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja nosaukumu (firmu), vārdu, uzvārdu un adresi, norādot to marķējumā, pievienotajā lietošanas pamācībā, tehniskajā pasē vai citādā rakstveida informācijā

No lietā esošajiem materiāliem *PTAC* secina, ka SIA „AKELOTE IR KO” nav ievērojusi *PTAL* 20.panta pirmās daļas un 17.panta pirmās daļas noteikumus, kā arī *Noteikumu 5.* un *6.punkta* prasības, un tādēļ, ņemot vērā *Noteikumu 6.puntā* noteikto, SIA „AKELOTE IR KO” kā *Spēļu* izplatītājam (pārdevējam) ir jāuzņemas atbildība par konstatētajām *Spēļu* marķējuma un klasifikācijas neatbilstībām un tās jānovērš.

[9] Attiecībā par SIA „AKELOTE IR KO” skaidrojumā norādīto par to, ka *Noteikumu* punktos nav ietverta norāde, ka datorspēļu marķējuma brīdinājuma zīmes nevar būt melnbaltas, *PTAC* paskaidro, ka *Noteikumu 6.punkts* nosaka, ka, ja datorspēlē ir seksuālas ainas, šausmu skati, vardarbība, diskrimināciju, alkohola, tabakas izstrādājumu vai narkotisko vielu lietošanu rosinoši skati vai arī datorspēlē lietoti necenzēti vārdi, tad **pārdevējs nodrošina datorspēles marķēšanu ar kādu no šo noteikumu 2.pielikumā norādītajām brīdinājuma zīmēm** vai, ja tas tehniski nav iespējams, ar atbilstoša satura brīdinājuma uzrakstu. *Noteikumu 2.pielikumā* norādītās brīdinājuma zīmes ir krāsainas, proti, ar sarkanām ārmalām, lai piesaistītu patērētāju uzmanību un pelēcīgiem burtiem uz brīdinājuma zīmes melna fona. Tādēļ SIA „AKELOTE IR KO” norāde, ka *Noteikumi* neparedz nosacījumu, ka datorspēļu marķējuma brīdinājuma zīmes nevar būt melnbaltas ir nepamatotas un nav vērā ņemamas.

Ņemot vērā iepriekšminēto un pamatojoties uz *PTAL* 1.panta 5.punktu, 17.panta pirmo daļu, 20.panta pirmo un ceturto daļu, 25.panta ceturto daļu, septīto daļu, desmito daļu, *Noteikumu 3.2.*, *3.6.*, *5.* un *6.punktu*, kā arī *1.* un *2.pielikumu* un *PTAC nolikuma 4.2.* un *6.10.* apakšpunktu, *PTAC* **uzdod** SIA „AKELOTE IR KO”:

1. *Spēlei 1, Spēlei 3 un Spēlei 4* novērst brīdinājuma zīmei konstatēto neatbilstību, nomarkējot tās saskaņā ar *Noteikumu 2.pielikumā* iekļautajiem paraugiem;
2. Labot *Spēles 1, Spēles 3 un Spēles 4* datorspēju klasifikāciju, mainot vecuma ierobežojumu spēles lietotājiem, ņemot vērā *Noteikumu 1.pielikumā* norādīto datorspēju klasifikāciju;
3. *Spēli 2* nomarkēt ar brīdinājuma zīmi atbilstoši *Noteikumu 6.puntam un 2.pielikumā* iekļautajiem paraugiem;
4. Labot uz *Spēles 2* iepakojuma norādīto informāciju par datorspēles veidu, ņemot vērā *Noteikumu 4.6.apakšpunktu*;
5. Atsaukt no mazumtirgotājiem un apturēt *Spēļu* tirdzniecību un izplātīšanu Latvijas teritorijā līdz neatbilstības novēršanas pasākumu veikšanai;
6. Trīs nedēļu laikā no šī administratīvā akta saņemšanas dienas iesniegt *PTAC* pierādījumus par administratīvā akta rezolutīvajā daļā minēto neatbilstību novēršanu.

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70. panta pirmo daļu, 76. panta pirmo un otro daļu, 77.pantu, 79. panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu adresāts šo administratīvo aktu ir tiesīgs apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā, kopš tā paziņošanas adresātam, iesniegumu par administratīvā akta apstrīdēšanu iesniedzot rakstveidā Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, K. Valdemāra ielā 157, Rīgā.

Direktore

B. Vītoliņa